

(Στρόπον.) Λένε ξέρ' ου κάνα γιατρούσοφ' γιὰ τὸ πονδάρ' μ'; Στερελλ. ('Αχυρ.) Μόδουκι κάτ' γιατρούσοφια ή θειὰ Στάθινα κὶ πάντα καλύτιρα αὐτόθ. "Εχει κάνει γιατρούσοφια ἀπὸ ἄγρια χορτάρια πού χει μαζεμένα Πελοπν. (Καρδαμ.) Μοῦ είπε ἔνα γιατρούσοφι γιὰ τὶς λεβίθες Πελοπν. (Δάρας 'Αρκαδ.) Μήν ξέρ' ου κάνα καλὸ γιατρούσοφ' νὰ μ' πιράσουν κάτ' ἀγριούλειχῆνις πόχον' τὸ μάγ' λον; "Ηπ. (Κουκούλ.) "Ηκαμα ἔνα σωρίδι γιατρούσοφικα, μὰ δὲν είδα γιατρειά Σίφν. "Ηκαμα καὶ τὸ γιατρούσοφι βοὺ μοῦ πεν η Σοφία, μ-μὰ τίποτις ἐν είδα Κῶς || Ἀσμ.

Μὴ γιατρούσοφια πονδαριὰς νὰ κάρης πάλι' ἀγρός,
ἴτοιμαζι τὴ δροῖκα της κὶ θά 'νι πάλι κόρ'
Λέσβ. Συνών. γιατρούσοφια, γιατρούσοφια.

γιατροσοφία ἡ, Μόκ. Προπ. ('Αρτάκ.)

'Εκ τοῦ ούσ. γιατρούσοφια σόφια, κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ούσ. σόφια. Πβ. ιατρούσοφια εἰς Πόππλετ.

1) 'Η ἐμπειρικὴ ίατρικὴ 'Αρτάκ.: 'Αποφάσισένα πλιὰ νὰ κόφ' τὴ γιατροσοφία. 2) Χειρουργικὴ ἐπέμβασις Μόκ.

γιατροσοφιάζω ἀμάρτ. γιατροσοφιάζω Νάξ. ('Απύριθ.)

'Εκ τοῦ ούσ. γιατρούσοφια σόφια.

Προσφέρω τὰς πρώτας ίατρικὰς βοηθείας: Νὰ πέσ' ἔνα
βαιδί κάτω, τὸ γιατροσοφιάζεις.

γιατροσόφος, ὁ, Θράκ. (Αἰν.) γιατρόσοφος Προπ. ('Αρτάκ.) γιατροσοφός Θράκ. (Αἰν.) Θηλ. γιατροσόφισσα Γ. Βλαχογιάνν., Λόγ. καὶ ἀντίλογ., 80.

'Εκ τοῦ ούσ. γιατρούσοφια σόφια.

'Ο ἐμπειρικὸς ίατρὸς ἔνθ' ἀν.: "Ἐρα παραμυθάκι λέει μιὰ γιατροσόφισσα γηιὰ πονήτρια κ' ἔνα ἐμπορόπονδο βγήκανε 'ς τὶς γειτονιές Γ. Βλαχογιάνν. ἔνθ' ἀν. Θεγώρ' σενα καλὸ νὰ ξαγορευτῇ γούλ' να τὴν ἀλήθεια 'ς τὸ γιατρόσοφο (θεγώρ' σενα = θεωρησε, νὰ ξαγορευτῇ = νὰ δομολογήσῃ, γούλ' να = δλην) 'Αρτάκ. || Ἀσμ.

Τρία πιρούνια νὰ βρεθοῦν νὰ τὸν κατακαρφώσουν
καὶ τρεῖς γιατροί, γιατροσοφοί, νὰ τὸν γιατροσοφοῦνε
Αἰν.

Τρέξετε, γιατροί, γιατροί καὶ γιατροσόφοι
νὰ γιατρέψετε τοῦ ψύλλον τὸ ποδάρι
αὐτόθ. Συνών. γιατρούσοφοίς, κομπογιατρούσοφοίς.

γιατροσοφῶ Θράκ. (Αἰν.)

Λέξις πεποιημένη ἐκ τῆς συνεκφορᾶς μετὰ τοῦ γιατρούσοφοίς, διὰ τὸ ὅπ. βλ. γιατρούσοφος.

Θεραπεύω τινὰ ως ἐμπειρικὸς ίατρός: Ἀσμ.

Τρία πιρούνια νὰ βρεθοῦν, νὰ τὸν κατακαρφώσουν
καὶ τρεῖς γιατροί, γιατροσοφοί νὰ τὸν γιατροσοφοῦνε.

γιατροσυμβούλιο τό, Πελοπν. ('Ανδρίτσ. Βάλτ. Γαργαλ. 'Ολυμπ. Παιδεμέν. κ.ά.)

'Εκ τοῦ λογ. ούσ. ιατρούσοφούς βλ. ιατρούσοφούς.

Συνέδριον ίατρῶν προκειμένου νὰ μελετήσουν δύσκολον ίατρικὸν περιστατικὸν καὶ νὰ ἀποφασίσουν ἀπὸ κοινοῦ θεραπευτικὴν δέγωγήν ἔνθ' ἀν.: Ἀσμ.

Χιόνια μον, νὰ μὴ λεγώσουντε, ὥστε νὰ πέσουν τ' ἄλλα,
γιατρ' εἰν' ὁ Τσιέλιος ἀρρωστος βαριὰ γιὰ νὰ πεθάνῃ

καὶ τοὺς γιατροὺς ἐκάλεσε, γιατροσυμβούλιο κάροντ Πελοπν. ('Ανδρίτσ. 'Ολυμπ.)

γιατροσύνη ἡ, Πελοπν. ('Αρκαδ.) Πόντ. (Οἰν. κ.ά.) N. 'Εστ. 19 (1936), 757.847—Λεξ. Περίδ. Βαζ. Βάιγ Βλαστ., 402 Δημητρ. γιατροσύνη Τσακων. (Χαβουτσ.) γιατροσυνή Λου. (Λιβύσσ.) γιατροσύνη Πόντ. (Οἰν.) γιατροσύνη Πόντ. (Κερατ.) δάτροσύνη Πόντ. ('Αργυρούπ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.)

'Εκ τοῦ ούσ. γιατρούσοφούς. 'Η λ. καὶ εἰς Σομ.

1) 'Η ίατρικὴ ὡς ἐπιστήμη η ἐπάγγελμα ἔνθ' ἀν.: "Ορ' σε μέσον' τὴ γιατροσύνη σου! (Ιθρις) Πελοπν. ('Αρκαδ.) Συνών. γιατρούσοφούς. 2) 'Η ίδιότης τοῦ ίατροῦ N. 'Εστ. ἔνθ' ἀν.—Λεξ. Δημητρ.: Κ' ἔτσι κ' η γιατροσύνη μου τὴν γλυτώνει φτηνὰ N. 'Εστ. ἔνθ' ἀν., 847 "Α, ώραία μου παραμάννα, η γιατροσύνη μου είναι ταπεινότατη σκλάβα τῆς παραμαντοσύνης σου N. 'Εστ. ἔνθ' ἀν., 757. 3) 'Η ίασις, η θεραπεία Τσακων. (Χαβουτσ.): Λένε ἔχει γιατροσύνη τηνερὶ (δὲν ἔχει αὐτὸς γιατρειά).

γιατρούδαινα ἡ, Κῶς ('Ασφενδ. Πυλ.) γιατρούδαινα Κῶς ('Αντιμάχ. Καρδάμ. Κέφαλ.) γιατρούδαινα Σάμ. διατρούδαινα Κάσ.

Θηλ. τοῦ ἀμάρτ. ούσ. γιατρούσοφούς.

Γυνὴ ίατρὸς η η σύζυγος ίατροῦ ἔνθ' ἀν.

γιατρούδακι τό, σύνηθ. γιατρούδακ' βόρ. ίδιωμ. γιατρούδατοι Κῶς Μεγίστ. γιατρούδατοι Κάσ. Κῶς διατρούδατοι Κάσ.

'Εκ τοῦ ούσ. γιατρούσοφούς διὰ τῆς παραγωγ. καταλ.-άκι.

'Ο μικρὸς τὴν ἡλικίαν ίατρὸς καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀνεπαρκοῦς πείρας η καὶ μορφώσεως σύνηθ.: Εἰδες πῶς τὰ καταφέρει τὸ γιατρούδατοι! Κῶς Τώρα κάθισι κι ἀκοῦς τί λέει τὸ γιατρούδακ' Εῦβ. ('Ακρ.) Τὸ γιατρούδακι κλεισμέρον' τὸ σπιτάκι του μελετοῦσε καὶ γύρενε νὰ βρῷ τὸ λόγο κάθε ἀρρώστιας νὰ τὴν γιατρέψῃ Γ. Ψυχάρ., "Ονειρ. Γιαννίρ., 199. β) 'Ο βραχὺς τὸ ἀνάστημα ίατρὸς σύνηθ. Συνών. γιατρούσοφούς, γιατρούσοφούς, γιατρούσοφούς, γιατρούσοφούς, γιατρούσοφούς.

'Η λ. καὶ ως ἐπών. ὑπὸ τύπ. Γιατρούδακης 'Αθην. Κρήτ. ('Ηράκλ. Ρέθυμν. Χαν.) Ζατρούδατος Κάλυμν. Λέρ.

γιατρούδακος ὁ, πολλαχ.

'Εκ τοῦ ούσ. γιατρούσοφούς διὰ τῆς ύποκορ. καταλ.-άκος.

Γιατρούσοφούς, τὸ ὅπ. βλ.

γιατρούδι τό, Σύμ. γιατρούδη Εῦβ. (Κύμ.)

'Εκ τοῦ ούσ. γιατρούσοφούς καὶ τῆς ύποκορ. καταλ.-άκος. -ού διατρούδη. -ού γιατρούσοφούς βλ. Στ. Καρατζ., 'Υποκοριστ. ίδιωμ. Κύμ., 33.

Γιατρούσοφούς, τὸ ὅπ. βλ.

'Η λ. καὶ ως παρων. ὑπὸ τύπ. Γιατρούδη Κύμ.

γιατρούλακι τό, πολλαχ. γιατρούλακ' ἐνιαχ. βορ. ίδιωμ. διατρούλατοι Κάσ.

'Εκ τοῦ ούσ. γιατρούσοφούς καὶ τῆς ύποκορ. καταλ.-άκος.

Γιατρούλακος, τὸ ὄπ. βλ.
Ἡλ. καὶ ὡς παρωνύμ. Θήρ. (Οἰα.)

γιατρούλακος ὁ, ἐνιαχ. γιατρούλακονς ἐνιαχ. βορ. ίδιωμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γιατρούλης καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ.-άκος.

Γιατρούλακος, τὸ ὄπ. βλ.: "Ἐνας γιατρούλακος, χωρὶς πελατεία, ποὺ κουράρει χάρισμα φτωχούς Γ. Ξενοπ. Θέατρ. Γ", 12.

γιατρούλεμα τό, Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ρ. γιατρούλεμω, τὸ ὄπ. ἐκ τοῦ οὐσ. γιατρούλης. Πβ. γιατρούλημα = πάγωμα.

Γιατρούλημα 2, τὸ ὄπ. βλ.: Μὰ είντα νὰ κάμω ἡ κακοντέλα; Μηγάρις δὲν τοῦ πολέμου γιατρούλεματα ἀπ' ἀγρά ὡς ταχ' τέρους; (Μὰ τί νὰ κάμω ἡ δύστυχη; Μήπως δὲν τοῦ ἔκκνα διάφορες θεραπεῖες ἀπὸ τὸ βράδυ ὡς τὸ πρωΐ;)

γιατρούλης ὁ, ἐνιαχ. γιατρούλης "Ηπ. (Κουκουλ.) κ.ἄ. βορ. ίδιωμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γιατρός καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ.-ούλης.

Θωρακτ., ὁ νέος ίατρὸς ἐνθ' ἀν.: Καλῶς τοὺς γιατρούλης μας. "Ο, τ' θέλω οὐ γιατρούλης μ' Κουκούλη.

γιατρούλιζω 'Ερεικ. Κέρκ. Μαθράκ. 'Οθων. Παξ. κ.ἄ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γιατρούλης.

Θεραπεύω, νοσηλεύω τινὰ ἐνθ' ἀν.: Τόνε γιατρούλιζοντε καὶ ἐκεῖνος πάει τὸ πόρτο (=λιμάνι) 'Ερεικ. Μοῦ λεγανόσκασε τὸ πετσὶ τοῦ χεριοῦ μου, δῶν ἐλεγωντα ἀσβέστη καὶ τώρα τὸ γιατρούλιζω (λεγανόσκασε = ἀνοίξε λίγο) αὐτόθ. Εἶναι ψυχωμένος ὁ Τάτσης καὶ τὸν ἀρχισ' ἡ μάννα του νὰ τόνε γιατρούλιζει 'Οθων.

γιατρούλισμα τό, 'Αντίπαξ. 'Ερεικ. Κέρκ. Μαθράκ. 'Οθων. Παξ. κ.ἄ.

Ἐκ τοῦ ρ. γιατρούλισμα.

1) 'Η πρὸς ἀσθενῆ ἐπίσκεψις ίατροῦ 'Ερεικ. Κέρκ. Μαθράκ. 'Οθων.: Δὲν ἔχω δρεξῆ νὰ ματαποτιγάσω καὶ νά 'χω γιατρούλισματα πό τὸ Σιδάροι (=ἐπισκέψεις τοῦ ίατροῦ ἀπὸ τὸ Σιδάρι τῆς ΒΑ Κερκύρας) 'Ερεικ. 2) 'Η πρὸς ἀσθενῆ παρεχομένη θεραπευτικὴ περιποίησις 'Αντίπαξ. Παξ.: Σοῦ 'καμα τόσα γιατρούλισματα, μὰ τώρα δὲ θυμᾶσαι τίποτες. Παξ.

γιατροῦσα ἡ, ἀμάρτ. γιάτρουσα Κρήτ. ('Αρχάν. Βιάνν. 'Ηράκλ. κ.ἄ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γιατρός καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.-οῦσα, περὶ τῆς ὄπ. βλ. Α. Α. Παπαδοπ., 'Αθηνᾶ 37 (1925), 188. Διὰ τὸν ἀναβιβασμὸν τοῦ τόνου βλ. Γ. Χατζιδ. MNE 2, 122.

1) Γυνὴ ἀσκοῦσα τὴν ίατρικὴν διὰ βοτάνων καὶ μαγγανεῖῶν ἐνθ' ἀν.: Τρεῖς ἡμέρες, πριχοῦ νὰ φάγη, πρέπει νὰ τόνε σάζῃ τσά ή γιάτρουσα καὶ δὰ γενῇ ἐφτάγερος ὁ ἀρρωστάρης 'Αρχάν. (δὰ = θὰ) Συνών. γιατρός ΑΙγ. 2) Σύζυγος ίατροῦ ἐνθ' ἀν. Συνών. γιατρός ΑΙε.

γιατροφόρος ὁ, Κύθηρ. Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γιατρός καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.-φόρος.

'Ο ἐμπειρικὸς ίατρὸς ἐνθ' ἀν.: "Δσμ.

Κάρβουνον ἔπ-πεσε 'ς τοῦ ψύλλου τὸ ποδάρι,
τρέξετε, γιατροί, τρέξετε, γιατροφόροι,
νὰ γιατρέψετε τοῦ ψύλλου τὸ ποδάρι

Ρόδ.

Δράμετε, γιατροί καὶ γιατροφόροι,
γιὰ νὰ γιάνετε τοῦ ψύλλου τὸ ποδάρι
Κύθηρ.

γιατσάδα ἡ, 'Αντίπαξ. 'Ερεικ. Ζάκ. (Μαχαιρᾶδ. κ.ἄ.)
Κέρκη. ('Αργυράδ. Λευκίμμη. κ.ἄ.) Λευκ. Μαθράκ. 'Οθων.
Παξ. — Λεξ. Βλαστ., 281 κ.ἄ.

Ἐκ τοῦ 'Ενετ. γιατσάδα = πάγωμα.

1) Ψῦχος, παγωνιά, ἔνθ' ἀν.: Κάνει γιατσάδα σήμερα 'Οθων. Κάνει γιατσάδα καὶ δὲ βγαίνω πό τὸ σπίτι 'Ερεικ.

2) Ρῆγος ἐκ ψύχους Παξ.: Τὸ κορμί μου είχε μιὰ μεγάλη γιατσάδα Παξ. Συνών. γιάτσα, γυαλάδα, καφούρι, κρυάδα, τσιφρι, τσιφρούρι.

γιατσᾶδος ἐπίθ. 'Αντίπαξ. 'Ερεικ. Μαθράκ. 'Οθων.
Ἐκ τῆς 'Ενετ. μετοχ. γιατσᾶδα τοῦ ρ. γιατσᾶρ,
διὰ τὸ ὄπ. βλ. γιάτσαρ.
Ο παγωμένος, ψυχρότατος.

γιατσᾶρω Λευκ. γιατσάρω Λευκ.

Ἐκ τοῦ 'Ενετ. γιατσᾶρ = ψύχω.

Ριγᾶ ἐκ ψύχους: "Ημ' ρα γ' δρωμένος καὶ γιατσᾶρ' σα.

γιατσὶ τό, 'Ιων. (Βουρλ.) Κρήτ. Λυκ. (Λιβύσσα.) γιατσὶν
Κύπρ.

Ἐκ τοῦ Τουρκ. γατι = κατάκλισις.

Τὸ ἀπὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου μέχρι τῆς κατακλίσεως χρονικὸν διάστημα ἐνθ' ἀν.: Κατὰ τὸ γιατσὶ θὰ 'ρθω Κρήτ. Μὲ τὸ χτύπημα τῆς καμπάνας τοῦ γιατσοῦ, κλούσανε τὰ μαγαζιά Βουρλ. || Τοῦ φεύγη τὸ καντήλιν ὡς τὸ γιατσὶν ἀφταίρεται (ὅτι ἀποκαλύπτεται οὗτος ταχέως) Κύπρ.

γιατσιντάκι τό, ἐνιαχ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γιατσιντάκι καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ.-άκι.

Γιατσιντάκι, τὸ ὄπ. βλ.

γιατσιντὶ τό, Παρνασσ. 8 (1884), 400.

Τύποκορ. τοῦ οὐσ. γιατσιντὶ = ύάκινθος.

Γιατσιντὶ, τὸ ὄπ. βλ.

γιατσίντο τό, Χίος—Λεξ. Βλαστ. 448 γιατσίντον Σάμη.
γιατσίντο Κάσ. Κῶς γιατσίντο 'Ιων. ('Ερυθρ. Κρήν.) γιατσέρντο Μῆλ. Χάλκ. — Γ. Ξενοπ., Αφροδ., 199 Κέντρον, 7 γιατσέδι Μῆλ. διατσίντο Π. Γενναδ., Φυτολ. Λεξ., 798 διατσίντον Σάμη. διατσίντο Ρόδ. Σίφν. Σῦρ. κ.ἄ. διατσέρτο Κρήτ. διατσέρτο Θήρ. πιατσίντο Ζάκ. γιατσίντος ὁ, Χίος διατσίντος Θ. Γρυπάρ., Βοσκοπ., 93.

Ἐκ τοῦ 'Ιταλ. γιατσίντο < Λατιν. γατσίντο < Ελλην. ύάκινθος. Πβ. 'Ιταλ. διαλ. τύπ. διατσίντο καὶ γατσίντο.

Τὸ φυτὸν 'Υάκινθος ὁ ἀνατολικὸς (*Hyacinthus orientalis*), τῆς οἰκογ. τῶν Λειριδῶν (*Liliaceae*) ἐνθ' ἀν.: "Ἐνα κοριτσάκι ὡς δεκατεσσάρῳ χρονῷ, τόστιμο, μὲ ξανθές πλεξίδες, πουλούσε 'ς τὴν αὐλὴ γιατσίντα Γ. Ξενόπ., Κέντρον, 7 'Ο Θράσος μπῆκε 'ς τὸν κῆπο, παρακάλεσε τὸ Μιχάλη νὰ

